

# ХАҮҮ ИРДЖАХ ЭВРЭ УЛС

Би талдан газрт гарлав, орс кумб, болв Хальмг тангъч нанд мини төрскн газрла адл газр. Юнъгад гихлэ, эврәннь насна джиргълин ик зуугъинь хальмгин теетг онъгруллэв, тасрхан уга 25 джил Багъ-Дөрвдэ нутга Цагъан-Нуур аамгт йовлав.

Шуугад ниргэд бээдг шовута, ивр-ивр гисн загъста, нээхлэд бээдг сээхн хулста Цагъан-Нууран кезэд чигн мар-тшгов. Болв, 1943-ч джилин сүүлэр Цагъан-Нуурин бээрн улста хамдан би бас келдж болшго зовлнъ үзлэв. Тер—цагин эргц чигн биш билэ, мини хөв чигн биш билэ. Келн-амтнэ ленинск политик модьрун кевэр эвдлгнэ уршг тер бээсмн.

Аш сүүлднъ үнн гатлв. Советск Союзин Коммунистическ партин XX-ч съездин шиидврмүдэс иштэ мана төрскн Парть болн Советск правительств Хальмг тангъчин келн-амтнэ автономий тогтав. Партин эн дала болсн ик килмджиг цуг хальмг улс, хальмгин ах-дү болгч, эднтэ хамдан өсэд бо-

сад, нег голин ус уудж йовсн бидн, орс улс, тангъчин олн келн-амтс цугтан агъу ик байртагъар тосцхавдн.

Эн тогтавр гарх цагт би Элст балгъснд көдлджалэв. Ик байрта зәнъг сонъгсчкад бээдж чадсн угав. Элстд көдлмшэсн сулдад, Цагъан-Нууран орув. Ода би „Приозерный“ совхозд көдлджәнэв.

Эн совхозд мини хуучн таньлмуд бас ирцхэдж. Эднэ кесгтәнэ Цагъан-Нуурин „Коминтерн“ гидг колхозд дэәнэ өмн хамдан көдлдж йовлав. Ирсн улс заагт Оляев Пюрвэ, урднэ „Коминтерн“ колхозин член правлений йовсн күүн ирдж. Эн нанла ах-ду адл күүн Тегэд мана күүндвр чилхш.

Хо өсгх, Хальмг тангъч торгън нооста хө өсглгъяр неринь туурулх, шин гермүд, тосгъх эдл-ахун тосхлт делгрүлх—цуг эн хамгар күүндвр болна. Чидлән, аргъан нөл уга көдлдж, партин болн правительствин килмджд сән хәрү өгхвдн, өгх зөвтэ чигн юмн.

К. БОГОМОЛОВ.